

Lausuntopyyntö Sydän-Suomen jätelautakunnan jätehuoltomääräysluonnokseen

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat paikallisia, sitovia säännöksiä, jotka annetaan jätelain (646/2011) 91 §:n nojalla. Ne ovat jätelainsäädäntöä, kuten jätelakia ja jäteasetusta tarkentavia määräyksiä. Jätehuoltomääräyksillä varmistetaan jätehuollon toimivuus kuntalaisten, jätehuollon toteuttajien sekä viranomaisten kannalta. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle. Niillä myös edistetään jätelain mukaisen etusijajärjestyksen noudattamista sekä valtakunnallisten jätteiden kierrätystavoitteiden saavuttamista.

Jätehuoltomääräykset koskevat pääasiassa kunnan vastuulle säädettyä jätehuoltoa. Jätelain § 32 mukaan kunnan järjestämä jätehuolto koskee kaikkea asumisessa (vakituinen/ vapaa-ajan asunto, asuntola tai muu vastaava) syntyvää jätettä, mukaan lukien saostus- ja umpisäiliölietettä. Kunnan vastuulle kuuluu myös kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä asuinkiinteistöjen kanssa samaa keräyspistettä käyttävissä liikehuoneistoissa syntyvä yhdyskuntajäte. Jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa säännöksiä mm. jätteiden lajittelusta, keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä, jätehuoltojärjestelmään liittymisestä sekä näiden toimintojen teknisestä toteutuksesta. Määräyksillä säädetään myös jätteiden pienimuotoisen käsittelyn edellytyksistä sekä vaatimuksista. Säännöksissä on huomioitu jätteen määrän vähentäminen sekä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvien terveys- ja ympäristöhaittojen tai roskaantumisen ehkäiseminen.

Sydän-Suomen jätelautakunta on asettanut jätehuoltomääräysluonnoksen nähtäville 28.4.-1.8.2022. Määräysluonnos on käsitelty jätelautakunnan kokouksessa 26.4.2022 §:ssä 17. Tarve jätehuoltomääräysten päivytykseen tulee jätelain (646/2011) muutoksen vuoksi. Lakimuutokset astuivat voimaan 19.7.2021. Kuntaliitto on laatinut jätehuoltomääräyksille mallipohjan, jota on käytetty runkona nyt nähtäville asetettuun luonnokseen.

Määräykset saatetaan yhtenäisiksi koskemaan nyt kaikkia 12 jäsenkuntaa samansisältöisinä. Multialla ja Hankasalrella on edelleen voimassa erilliset omat määräykset. Etenkin Hankasalmen määräyksissä on huomattavia eroja verrattuna esitettyihin muutoksiin. Myös Viitasaaren ja Pihlputaan kohdalla määräykset tulevat nyt olemaan täysin samansisältöiset. Yhtenäiset määräykset koko alueella asettaa asiakkaat asuinkunnasta riippumatta tasa-arvoiseen asemaan. Valmistelua on tehty yhteistyössä työryhmässä jäteyhtiön, kuntien ympäristöviranomaisten ja teknisen puolen viranomaisten kanssa. Määräysluonnoksesta pyydetään lausuntoja kaikilta jäsenkunnilta, kuntien ympäristönsuojelu- ja maaseutuviranomaisilta, Aluehallintovirastolta, Keski-Suomen ELY-keskukselta sekä jäteyhtiö Sammakkokangas Oy:ltä.

Lausuntoa pyydetään 1.8.2022 mennessä. Esityslistan liitteenä ovat pöytäkirjan ote § 17 sekä luonnos Sydän-Suomen jätelautakunnan alueellisiksi jätehuoltomääräyksiksi.

Keskeisimmät muutokset:

1. Määräykset koostuvat kolmesta osasta: Yleinen osa, jossa on kerrottu muualta tulevista velvoitteista ja kuvataan muihin päätöksiin perustuvaa jätehuoltojärjestelmää. Lisäksi tässä luvussa annetaan tietoa ja neuvontaa jätehuollosta. Toisena on varsinainen määräysosa ja kolmantena perustelut jätehuoltomääräyksille.
2. Yhteisastiaa käyttävien kiinteistöjen kimppejen perustamissääntöjä on tarkennettu. Näiden muutosten tarkoituksena on saada kimpoista toimivampia ja helpommin hallittavia. Tällä hetkellä on ns. jättikimppoja, joiden päivittäminen kuormittaa sekä kimppaisantää että jäteyhtiötä kohtuuttomasti. Kimppa ei ole hallinnassa, jos kimpasta vastaava tiedustelee jäteyhtiöltä keitä hänen kimppaansa kuuluu. Määräyksillä rajoitetaan kimppaan kuuluvien kiinteistöjen määrän lisäksi myös kiinteistöjen välistä etäisyyttä, jolla kimppan voi perustaa. Myöskään muiden kuin omassa hallinnassa olevien vakituisten ja vapaa-

ajankiinteistöjen välisien kimppojen perustaminen ei ole enää mahdollista. Olemassa olevat näiden määräysten vastaiset kimpat puretaan siirtymäajoin (määräysten § 8 ja 47).

3. Uutena säätelynä määräykseen esitetään "§ 9 yhteiskeräysjärjestelmät ja muut vastaavat korttelikohtaiset järjestelmät". Määräyksillä mahdollistetaan tällaisen järjestelmän perustaminen. Mikäli tällainen järjestelmä asuinalueelle perustettaisiin, olisi siihen kuuluminen velvoittava kaikkien alueen asukkaiden kohdalla.

4. Kiinteistöllä lajiteltavien jätelajien kohdalla tulee muutosta, joka perustuu jätelainmuutokseen. Biojätteet sekä tuottajavastuulliset pakkausjätteet (kartonki, muovi, lasi, metalli sekä pienmetalli) siirtyvät kunnan vastuulla kerättäviksi siirtymäajoin. Lisäksi uutena ja keena tulee järjestää tekstiilijätteen keräys 1. 1. 2023 alkaen (§ 14, 16 17).

5. Kompostointiin § 18 tulee myös uutta säätelyä suoraan jätelaista ja -asetuksesta (2021/978). Kompostoinnista tulee olla 1. 1. 2023 alkaen jätehuoltoviranomaisen ylläpitämä rekisteri. Tiedot rekisteriin viedään kompostoinnista tehtävän ilmoituksen pohjalta. Tämä ilmoitus tulee asiakkaalta ja se tulee tehdä kahden kuukauden kuluessa kompostoinnin aloittamisesta ja tarkistaa viiden vuoden välein. Määräykseen on myös lisätty uusi menetelmä käsitellä biojätteet, Bokashi.

6. Muovinkeräys vähintään viiden huoneen kiinteistöiltä aloitetaan kunnan järjestämänä 1.7.2023 (§ 14, 16, 25 ja 47).

7. Aluekeräyspisteen sekajäteastiankäyttö mahdollisuus vain vapaa-ajankiinteistöillä. Vakituisen kiinteistön mahdollisuus käyttää poikkeamalla jätehuoltomääräyksistä. Astuu voimaan siirtymäajoin.

8. Kuljetusrekisteritietojen toimittaminen sähköisesti neljännesvuosittain jätehuoltoviranomaiselle (§ 32).

9. Uutena säätely saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse § 35. 10. Lietteiden omatoimisen käsittelyn säätelyä tarkennettu § 36. Muutosta ja tarkennusta tehty maatilojen omatoimiseen lietteenkäsittelyyn. Luvalla on mahdollista käsitellä oman kiinteistön lisäksi neljän muun kiinteistön lietteet, joiden ei tarvitse olla lähi-kiinteistöjä.

Ympäristösihteeri/vesihuoltoasiantuntijan ehdotus annettavaksi lausunnoksi: Ympäristöjaosto on perehtynyt jätehuoltomääräysluonnokseen ja toteaa Uuraisten kunnan osalta, että muutokset jätehuoltomääräykseen ovat hyvin perusteltuja. Jätehuoltomääräykset päivitetään jätelakiin (646/2011) 19. 7. 2022 voimaan tulleiden muutosten huomioimiseksi.

Jätehuoltomääräysten yhtenäistäminen koko jätelautakunnan toimialueelle tukee aiemmin myös palvelutasossa läpikäytyä ajattelumallia, jonka mukaisesti koko alue ajatellaan yhtenäisenä alueena ja asiakkaat ovat asuinkunnasta riippumatta tasa-arvoisessa asemassa. Muutoksia on tehty mm. jätehuoltomääräysten ulkoasussa, joka vastaa palvelutason ja jätetaksan ulkoasua, ja jätehuoltomääräysten perustelumuistio-osio on lisätty varsinaisten määräysten perään. Tehdyt muutokset esimerkiksi yhteisastioita käyttävien kimppojen osalta selkiyttävät ja parantavat niiden toimivuutta. Tarkennukset kotitalouksissa lajiteltavien jätelajien, kompostoinnin ja mm. muovinkeräyksen osalta on tehty jätelain muutokseen perustuen. Muutokset jätehuoltomääräykseen on tehty yleisesti toiminnan selkiyttämiseksi.

Päätös: Ympäristöjaosto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Toimenpiteet: lausunto Sydän-Suomen jätelautakunnalle